

**Informacja
o realizacji zadań przez Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie
Oddział w Pułtusku
w 2017 roku**

Pułtusk, Maj 2018

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział w Pułtusku realizuje zadania związane z nadzorem nad zdrowiem roślin, zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin oraz nadzorem nad wytwarzaniem, oceną i obrotem materiału siewnego.

Realizacja tych zadań ma na celu zmniejszenie zagrożenia ze strony organizmów szkodliwych, eliminację negatywnych skutków wynikających ze stosowania środków ochrony roślin, nadzór nad produkcją materiału siewnego w pełni spełniającego wymagania zdrowotnościowe i jakościowe.

Podstawę prawną prowadzenia przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział Pułtusku stanowią przepisy krajowe i postanowienia prawa międzynarodowego.

- Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin
- Ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie
- Ustawa z dnia 8 marca 2013r. o środkach ochrony roślin
- akty wykonawcze do tych ustaw,
- rozporządzenia i decyzje organów Unii Europejskiej.

Ponadto, Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa realizuje zadania określone w innych ustawach, a w szczególności w:

- Ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej,
- Ustawie z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym ,
- Ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych
- Ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej ,aktualnie ustawa z dnia 6 marca 2018r prawo dla przedsiębiorców
- Ustawie z dnia 25 luty 2011 r. o substancjach chemicznych i mieszaninach
- Kodeksie postępowania administracyjnego, ustawa z dnia 14 czerwca 1960r.
- Ustawie z dnia 29 czerwca 2010 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia

NADZÓR NAD ORGANIZMAMI SZKODLIWYMI KTÓRE PODLEGAJĄ OBOWIĄZKOWEMU ZWALCZANIU

W ramach realizacji ustawowych zadań inspektorzy Oddziału w Pułtusku przeprowadzają lustracje roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, które mogą być potencjalnymi nosicielami organizmów kwarantannowych

Listę organizmów kwarantannowych, a także przepisy szczegółowe określa Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych

W ramach realizacji ustawowych działań pracownicy Oddziału w Pułtusku przeprowadzili lustracje roślin, produktów roślinnych i przedmiotów mające na celu poszukiwanie organizmów kwarantannowych.

Nadzór fitosanitarny obejmuje znaczną część roślin stanowiących źródło potencjalnego rozprzestrzeniania się tych organizmów na tereny wolne od nich. Kontrole są wykonywane w optymalnych terminach, gdy istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia objawów porażenia lub wykrycie danego organizmu jest największe.

W 2017 r. inspektorzy Oddziału w Pułtusku wykonali 338 kontroli w następujących uprawach:

- uprawy sadownicze i szkółkarskie,
- uprawy rolnicze,
- uprawy warzywnicze,
- uprawy roślin ozdobnych,
- drzewa i krzewy leśne,
- towary magazynowane,
- gleba ,
- woda.

Inspekcjami objęto 100% materiału rozmnożeniowego, jedną z ważniejszych upraw na terenie powiatu jest ziemniak sadzeniak. W 2017 r. uprawiano ziemniaki sadzeniaki na terenie gmin: Winnica, Obryte.

Podczas lustracji pobierane są próby roślin w 2017 r. pobrano 231 prób produktów roślinnych, roślin celem dokładnych analiz laboratoryjnych pod kątem występowania organizmów szkodliwych.

W pobranych próbach roślin, produktów roślinnych i gleby wykonano następujące testy laboratoryjne:

- <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i>	32 próby,
- <i>Ralstonia solanacearum</i>	36 prób,
- <i>Meloidogyne fallax</i> i <i>Meloidogyne chitwoodi</i>	6 prób,
- <i>Ditylenchus destructor</i>	10 prób,
- <i>Synchytrium endobioticum</i>	68 prób,
- <i>Globodera pallida</i> i <i>Globodera rostochiensis</i>	101 prób,
- <i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	8 prób,
- Plum pox virus	10 prób,

- Potato spindle tuber viroid (PSTVd)	2 próby,
- Phytophthora ramorum	1 próba,
- Apple proliferation mycoplasma	5 prób.

Na terenie powiatu w 2017 r. znajdowało się 42 ogniska organizmów kwarantannowych:

- Globodera rostochiensis (mątwik ziemniaczany) - 3 ogniska,
- Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus (bakterioza pierścieniowa ziemniaka) – 39 ognisk,

Konsekwencją wykrycia organizmów kwarantannowych było wydanie decyzji administracyjnych nakazujących posiadaczom zwalczanie tych organizmów oraz zapobieganie ich rozprzestrzenianiu się.

Większości organizmów kwarantannowych nie można zwalczać metodami konwencjonalnymi. Aby zapobiec ich rozprzestrzenianiu należy zlikwidować źródło infekcji poprzez zniszczenie zaatakowanych roślin i dalsze postępowanie kwarantannowe, trwające niekiedy latami.

Ustawa o ochronie roślin nakazuje rygorystyczne zwalczanie tych organizmów, nadzór nad wykonywaniem postanowień decyzji sprawują inspektorzy terenowi WIORiN.

W 2017 r. przeprowadzono 42 kontrole wykonania decyzji.

W 2017 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przystąpił do programu SURVEY. Działania kontrolne prowadzono w naturalnych siedliskach roślin, lasach, parkach, towarowych uprawach rolniczych i ogrodniczych.

W ramach tego programu przeprowadzono 75 inspekcji wizualnych roślin, pobrano 39 prób roślin, produktów roślinnych celem analiz laboratoryjnych.

Raport z działań w ramach programu SURVEY został przedstawiony Komisji Europejskiej.

OBSERWACJA I REJESTRACJA ORGANIZMÓW NIEKWARRANTANNOYCH ORAZ SYGNALIZACJA ZABIEGÓW OCHRONY ROŚLIN

Celem obserwacji organizmów szkodliwych, rozpowszechnionych w kraju jest:

- zbieranie aktualnych danych na temat nasilenia występowania,
- określenie zasięgu ich występowania,
- ocena powodowanego przez nie zagrożenia,
- sygnalizacja terminów zabiegów ochrony roślin,
- analiza dynamiki zmienności w występowaniu i nasilenie występowania organizmów niekwarrantannowych.

Prowadzony przez inspektorów Oddziału Pułtusk monitoring agrofagów stanowi podstawę do informowania producentów rolnych o terminie rozpoczęcia zabiegów na terenie powiatu.

W przypadku stwierdzenia zagrożenia rozprzestrzeniania się organizmu niekwarrantannowego informuje się zainteresowane podmioty o zagrożeniu za pomocą dostępnych środków przekazu.

Od kilku lat działa system internetowej sygnalizacji pojawiania się groźnych agrofagów roślin, w celu szybkiego rozpowszechniania danych, a w efekcie terminowej ochrony upraw.

Warunkiem korzystania z systemu jest możliwość dostępu do łącza internetowego.

Zalecenia dotyczące ochrony danej uprawy są dostępne pod adresem:

<http://www.piorin.gov.pl/sygn/start.php>

Ocena stanu fitosanitarnego roślin uprawnych jest systematycznie przekazywana do placówek naukowo-badawczych na terenie kraju.

Co roku ustalany jest wykaz upraw ważnych gospodarczo, na których są wykonywane obserwacje pod kątem występowania organizmów niekwarrantannowych objętych rejestracją szczegółową.

W 2017 r. obserwacje były wykonywane na następujących uprawach:

- pszenica ozima,
- ziemniak.

Na w/w uprawach określano stopień szkodliwości 11 agrofagów, przeprowadzono 66 obserwacji.

W 2017 r. przeprowadzono ogółem 65 obserwacji, skontrolowano plantacje w :

- uprawach sadowniczych
- uprawach rolniczych
- uprawach warzywniczych
- uprawach pod osłonami
- uprawach roślin ozdobnych

W wyniku przeprowadzonych kontroli i kompleksowych analiz, uruchomiono 9 numerów komunikatów sygnalizacyjnych w uprawach rolniczych.

NADZÓR NAD OBROTEM ŚRODKAMI OCHRONY ROŚLIN

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie Oddział w Pułtuskusprawuje nadzór nad stosowaniem i obrotem środkami ochrony roślin w celu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i środowiska.

Przedsiębiorcy prowadzący obrót środkami ochrony roślin, zgodnie z zasadami obowiązującymi w ustawie z dnia 8 marca 2013r. o środkach ochrony roślin, rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej(aktualnie ustawa z dnia 6 marca 2018 prawo dla przedsiębiorców), zobowiązani są do wpisu do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W 2017 r. dystrybucję środków ochrony roślin na terenie powiatu Pułtusk prowadziło 20 podmiotów, wg przedstawionej listy :

L.p.	Nazwa jednostki handlowej	Adres jednostki handlowej
1	Firma „ADAM” Środki Ochrony Roślin Zbigniew Chrzanowski (Zakończenie działalności 08.2017)	06-100 Pułtusk ul. Nasielska 38
2	P.H. „AGROCHEMIK” Sp.j. Kazimierz Cholewski, Elżbieta Cholewska	06-100 Pułtusk ul. Mickiewicza 45/51
3	Andrzej Ogrodowczyk Firma Handlowo-Usługowa	06-100 Pułtusk ul. 3 Maja 10
4	Handel Artykułami Przemysłowymi Wiesław Grzybowski Wola Mystkowska	07-217 Zatory była baza G. S. S. CH
5	Handel Artykułami do Produkcji Rolnej Mirosław Godlewski	07-214 Pniewo Lemany 16A

6.	Sklep Ogrodniczo-Przemysłowy Violetta Matlą	06-100 Pułtusk ul. Rynek 6
7	Firma Handlowa art. do produkcji rolnej Marian Jaskulski	06-120 Winnica teren dawn. PZZ
8	F.H.U. „AGROPASZ” Regina i Andrzej Dudzikowscy	Przewodowo Majorat 10 06-126 Gzy
9	Sprzedaż Nasion, Pasz, Środków Ochrony Roślin i Nawozów Grzegorz Kownacki	06 – 100 Pułtusk ul. Warszawska 40
10.	„AGROMEX” Sp. z o.o. ul. Daszyńskiego 34, 06-100 Pułtusk	„AGROMEX” Sp. z o.o. ul. Marii Skłodowskiej Curie 11, 06-100 Pułtusk
11.	Janina Winnicka/Firma Handlowo - Usługowa JANWIN Janina Winnicka	06-120 Winnica ul. Pułtуска 16
12.	GLAZ-BUD Sp. z o.o.	ul. Mickiewicza 45/51, 06-100 Pułtusk ul. Jana Pawła II 10, 06-100 Pułtusk
13	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „ADROL” s.c. Stanisław Brzozowski, Dariusz Dynek	ul. Przemysłowa 9, 06-121 Pokrzywnica
14	MAX-Jerzy Machla, Dorota Machla Sp. j. Porządzie 118, 07-205 Rząśnik	07-215 Obryte Obryte 155
15	Centrala Nasienna w Warszawie Sp. z o.o	06-100 Pułtusk ul. Nasielska 8

16	Małgorzata Jackowska/Małgorzata Jackowska Firma Handlowo - Usługowa	07-215 Obryte Obryte 111B
17	KOBO Marlena Kozłowska	06-120 Winnica Goładkowo 21 tel. 511487145
18	Marek Cieśla P.H.U MARES	ul.17 Sierpnia 19, 06-100 Pułtusk
19	Krzysztof Komendarski Handel Obwoźny	ul. Pułtуска 75, 06-120 Winnica
20	EKOSTYL Dorota Kaczyńska	Kleszewo 42, 06-100 Pułtusk

W ramach sprawowanego nadzoru nad obrotem środkami ochrony roślin w 2017 roku inspektorzy ochrony roślin przeprowadzili 28 kontroli.

Tematyka kontroli obejmowała następujące zagadnienia:

1. Posiadanie wpisu do rejestru przedsiębiorców.
2. Posiadanie aktualnego szkolenia w zakresie doradztwa.
3. Warunki przechowywania środków ochrony roślin.
4. Prowadzenie i przechowywanie przez okres co najmniej 5 lat dokumentacji.
5. Kontrola reklamy środków ochrony roślin w drukowanych lub elektronicznych środkach przekazu.
6. Zgodność stanu środków ochrony roślin z rejestrem dopuszczonych do obrotu i stosowania oraz termin ważności zezwolenia.

Rejestr środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu i stosowania znajduje się na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi: <http://bip.minrol.gov.pl>

7. Oryginalność i stan opakowań, zgodność z zezwoleniem na wprowadzenie do obrotu.
8. Zgodność treści etykiety instrukcji – stosowania umieszczonej na opakowaniu środka ochrony roślin z wydanym zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, okres ważności preparatu, datę produkcji, nr partii.

INTEGROWANA OCHRONA ROŚLIN

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o *środkach ochrony roślin* z dniem 1 stycznia 2014 r. obowiązuje stosowanie ogólnych zasad integrowanej ochrony roślin przez profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin.

Szczegółowe wymagania dotyczące integrowanej ochrony roślin zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w *sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin*.

Integrowana ochrona roślin jest sposobem ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi, polegającym na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod ochrony roślin, w szczególności metod niechemicznych, w sposób minimalizujący zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska. Integrowana ochrona roślin wykorzystuje w pełni wiedzę o organizmach szkodliwych dla roślin (w szczególności o ich biologii i szkodliwości) w celu określenia optymalnych terminów dla podejmowania działań zwalczających te organizmy, a także wykorzystuje naturalne występowanie organizmów pożytecznych, w tym drapieżców i pasożytów organizmów szkodliwych dla roślin, a także posługuje się ich introdukcją. Tym samym integrowana ochrona roślin pozwala ograniczyć stosowanie chemicznych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum i w ten sposób ograniczyć presję na środowisko naturalne oraz chroni bioróżnorodność środowiska rolniczego.

Ważnymi narzędziami, wykorzystywanymi w integrowanej ochronie roślin są:

1. metodyki integrowanej ochrony roślin poszczególnych upraw,
2. progi ekonomicznej szkodliwości patogenów – progi te określają, kiedy stosowanie chemicznej ochrony roślin staje się ekonomicznie opłacalne, tzn. przy jakiej liczebności organizmu szkodliwego dla roślin straty, jakie może on spowodować, przewyższają koszty jego chemicznego zwalczania,
3. systemy wspomaganie decyzji w ochronie roślin – systemy te, bazujące na znajomości biologii organizmów szkodliwych, wskazują optymalny termin wykonania chemicznych zabiegów ochrony roślin.

Ogólne zasady integrowanej ochrony roślin :

- 1) wykorzystywanie metod biologicznych, fizycznych i inne metody niechemicznych, jeżeli zapewniają one ochronę przed organizmami szkodliwymi, w dalszej kolejności zwalczanie metodami chemicznymi,
- 2) zapobieganie występowaniu organizmów szkodliwych powinno być osiągnięte m.in. przez:
 - a) stosowanie płodozmianu,
 - b) stosowanie właściwej agrotechniki,
 - c) stosowanie odmian odpornych lub tolerancyjnych oraz materiału siewnego i nasadzeniowego poddanego ocenie zgodnie z przepisami o nasiennictwie,
 - d) stosowanie zrównoważonego nawożenia, wapnowania, nawadniania i melioracji,
 - e) stosowanie środków zapobiegających introdukcji organizmów szkodliwych,
 - f) ochronę i stwarzanie warunków sprzyjających występowaniu organizmów pożytecznych,
 - g) stosowanie środków higieny fitosanitarnej (takich jak regularne czyszczenie maszyn i sprzętu wykorzystywanego w uprawie roślin), aby zapobiec rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych,
 - h) stosowanie środków ochrony roślin w sposób ograniczający ryzyko powstania odporności u organizmów szkodliwych.

Decyzje o wykonaniu zabiegów ochrony roślin powinny być podejmowane w oparciu o monitoring występowania organizmów szkodliwych, z uwzględnieniem progów ekonomicznej szkodliwości. Dokonując wyboru środków ochrony roślin należy brać pod uwagę ich selektywność. Ponadto, stosowanie środków ochrony roślin powinno być ograniczone do niezbędnego minimum, w szczególności poprzez zredukowanie dawek lub ograniczenie ilości wykonywanych zabiegów.

OCENA POLOWA PLANTACJI NASIENNYCH

Ocenę polową plantacji nasiennych wykonuje się zgodnie z wymaganiami poszczególnych gatunków roślin określonych w rozporządzeniu MRiRW z dnia 18 kwietnia 2013r. w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz szczegółowych wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego tych roślin (Dz.U. z 2013 r. , poz. 517 z późn. zmianami).

Materiał siewny, w zależności od grupy roślin oraz rodzaju wytworzonego materiału siewnego, poddany jest urzędowej kontroli przez inspektorów terenowych.

Oceny polowej dokonuje się na podstawie zgłoszenia – wniosek.

Wniosek o dokonanie oceny materiału siewnego składa hodowca lub osoba przez niego upoważniona do oddziału WIORiN ze względu na położenie plantacji, w ściśle określonych terminach .

Na terenie Powiatu Pułtusk w 2017 r. znajdowały się następujące plantacje nasienne:

Bobowate grubonasienne	33 plantacje	pow. 115,0 ha,
Bobowate drobnonasienne	12 plantacji	pow. 24,70 ha,
Zboża ozime	17 plantacji	pow. 232,0 ha,
Zboża jare	13 plantacji	pow. 66,0 ha
Szkołki drzew owocowych	2 plantacje	37700 szt,
Ziemniaki sadzeniaki	7 plantacji	pow. 9,50 ha.

Łącznie - 84 plantacji pow. 438,70 ha

Podczas prowadzonej oceny polowej zdyskwalifikowano częściowo 7 plantacji zbóż ozimych i bobowatych ze względu na zachwaszczenie lub braku izolacji.

Na terenie Oddziału Pułtusk produkowany jest w trzech szkołkach roślin sadowniczych materiał szkołkarski typu:

- CAC (spełniający minimalne wymagania) dotyczy odmian wpisanych do rejestrów, lecz zdegradowanych z materiału kwalifikowanego lub odmian nie zarejestrowanych a posiadających opis odmiany sporządzony przez szkołkarza.

OBRÓT MATERIAŁEM ROZMNOŻENIOWYM

Działalność gospodarcza w zakresie obrotu materiałem siewnym jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i Ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku. o nasiennictwie(aktualnie ustawa z dnia 6 marca 2018 prawo dla przedsiębiorców).

Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż hurtową, sprzedaż detaliczną materiału siewnego dla profesjonalnych odbiorców zobowiązani są dokonać zgłoszenia działalności w jednostkach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Na terenie Oddziału Pułtusk zostało wpisanych do rejestrów przedsiębiorców dokonujących obrót materiałem siewnym 25 podmiotów.

W 2017 roku przeprowadzono 4 kontrole kompleksowe i 69 kontroli problemowych

Kontrola materiału rozmnożeniowego obejmuje następujący asortyment:

- materiał siewny zbóż jarych i ozimych,
- materiał siewny kukurydzy
- materiał siewny warzyw,
- materiał siewny motylkowych i bobowatych
- sadzeniaki ziemniaka,
- inne rośliny rolnicze,
- materiał szkółkarski.

Podczas kontroli zwracano uwagę na:

- oznakowanie opakowań,
- dopuszczenie odmian do obrotu,
- świadectwa zdrowotności materiału siewnego
- faktury zakupu nasion, faktury sprzedaży,
- opakowania materiału siewnego
- przechowywanie materiału siewnego

Kontrola jakości sadzoniaków ziemniaka w obrocie obejmuje:

- ocenę cech zewnętrznych,
- pobieranie prób do oceny laboratoryjnej,
- oznakowanie opakowań,
- kontrolę dokumentacji (świadectwo oceny weryfikacyjnej, świadectwo oceny cech zewnętrznych).

Kontrola materiału szkółkarskiego dotyczy:

- oznakowania materiału (paszporty, etykiety, wystawienie dokumentów: dla CAC – dokument dostawcy, dla materiału kwalifikowanego – wypis ze świadectwa).

Na terenie Oddziału Pułtusk w 2017 r. kontrolą objęto następujące partie materiału rozmnożeniowego:

Zboża ozime	32 partii - 175,75 t	pobrano 11 prób kontrolnych na zdolność kiełkowania
Zboża jare	18 partii - 175,40 t	pobrano 8 prób kontrolnych na zdolność kiełkowania
Kukurydza	39 partii - 27,62 t	pobrano 11 prób kontrolnych na zdolność kiełkowania

Trawy	15 partii - 22,91 t	
Strączkowe	8 partii - 107,80 t	
Ziemniaki	4 partie - 22,0 t,	pobrano 4 próby kontrolne pod kątem występowania wirusów

Drzewa owocowe 37700 sztuk,

Materiał ozdobny 18040 sztuk

Nadzór prowadzony jest na terenie hurtowni, sklepów, targowisk, przedsiębiorstw nasiennych.

Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa realizuje zadania polegające na sprawowaniu kontroli nad przestrzeganiem zasad i obowiązujących wymagań w zakresie stosowania materiału siewnego w tym roślin genetycznie modyfikowanych.

W 2017 roku przeprowadzono 30 kontroli w gospodarstwach gdzie uprawiana jest kukurydza, sprawdzono plantacje, dokumenty zakupu materiału siewnego kukurydzy oraz etykiety urzędowe, którymi oznakowane są wszystkie opakowania materiału siewnego,

Pobrano 6 prób materiału roślinnego z plantacji kukurydzy, wykonano 10 szt polowych testów Elisa. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono GMO.